

IPÒRTULA

Informatiu Cultural de Marratxi, *num. 60*

maig
del 1987

HORA DE CLASSE A L'ESCOLA
DE POLÍTICS "NO PERDIS L'ESPERANÇA"

M O T S AVENGUTS

El que escrit aquí està
ja vos dic a on nasqué
a ca'n Jaume en es tasser
tot això se comentà
i com que m'agrada escoltar
vaig pensar em bastarà
per posar en aquest paper

Sempre vaig cercant fortuna
per aquí o per allà
per posar en es "Portulà"
el que a Pòrtol sol passar
sigui o no sigui avenguda

De sa boca faig mesura
i no ho vaig presenciar
però me varen contar
que varen endomassar
de merda de bestiar
tot es carrer de sa LLuna

Sa meva idea és aquesta
tant si no com si va bé
jo sempre procuraré
en que no sigui cuiner
mirar si s'olla me vessa
i si qualcú d'això se queixa
i es bocí s'entravessa
'prengui de roegar bé

En es poble portolà
sempre passen 'nomalies
però poques fantasies
que se puguin alabar
en no ser un carrer que hi ha
i un dia s'enramellà
i es mateix temps perfumà
de fems de bous i gallines

Del que explic i és poc
però ho don per detallat
des que això ha passat
des de perfum que ha quedat
bé no respiren p'enlloc

Des que això ha passat
fa poc temps i ha plogut
així és que som sabut
que substància d'aquell suc
a dins cisternes ha entrat
i s'aigua en forma d'estrac
crec que qualcú n'ha begut
i si és beneit i caperrut
d'això en quedarà curat

Sabem que amb una granera
qualcú es posà a agranar
i també la va llevar
per baix i damunt s'acera
almenys davant ca seva
molt bé ho va "llimpiar"
i es perfum se va enviar
doncs s'olor que ara fa
és de merda vertadera

De merda s'enramellà
dixós carrer de sa LLuna
menys mal que va ser fortuna
pels quatre jardins que hi ha
perquè un carot de ca
amb un nas com sa comuna
les merdes de n'una en una
a totes les va aplegar

Jo som un marratxiner
i molts d'anys ho vull esser
però sense obligar-me
d'haver-me fer de femater
molt menys dins un carrer
que poguessin "vorer-me"

Amiga gent portolana
ara ja vaig a acabar
a tots vos vull saludar
i tota sa part forana
quan un té el que demana
orgullós en deu estar
no importa preguntar
firma així es qui això fa.

COMISSIO
PORTOLANA
DE GLOSADORS

Votacions

Abans d'anar a votar
t'ofereixen farina i blat
emperò en haver votat
si vas a cercar llevat
te diuen: "ja no n'hi haaaaaa"

Un aficionat

S'Escola Vella, s/n
07141--Pòrtol

IMPRES DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Carta d'ordre al BANC o CAIXA _____
Agència nº _____ Carrer _____
Localitat _____

Distingits senyors:

Vos agrairé que, fins a nova ordre, vulgueu atendre amb càrrec al meu compte corrent,
els rebuts que vos siguin presentats per la revista PÒRTULA, corresponents a la meua quota.

_____ de _____ de _____

(signatura)

Nom del Subscriptor	Titular del Compte Corrent
Sr. _____	Sr. _____
C/ _____	C/ _____
Localitat _____	Localitat _____
	C/C. nº _____

(Enviau-ho, omplert, a l'adreça indicada en el marge superior)

L'equip de voleibol de La Salle Pont d'Inca ha aconseguit l'ascens a la primera divisió estatal, després de proclamar-se campió de la fase que es va celebrar a Barcelona.

Com a brillant campió de les Balears, l'equip de voleibol de La Salle Pont d'Inca es va desplaçar a la Ciutat Comtal per celebrar la fase d'ascens a la primera divisió estatal, on tingué com a contrincants de la primera part de la fase al Casino Sanfeliu, al qual va guanyar per tres sets a u, per guanyar tot seguit a l'Eix per tres sets a zero. Com a campió del seu subgrup va disputar la fase decisiva essent els seus adversaris l'Olot, de Girona, al qual derrotà per 3-0 per després, al darrer partit, guanyar per 3-1 al P.Roca Nous Barris, de Barcelona.

Amb aquest seguit de triomfs La Salle Pont d'Inca ha aconseguit com hem dit abans, l'ascens a la primera divisió estatal, essent d'aquesta manera el segon equip representatiu de les nostres Illes dins l'esport del voleibol. I el primer de la Part Forana que ascendeix a la primera divisió.

La plantilla que aconseguí aquest èxit sense precedents dins el nostre terme està formada per: Francesc Rodríguez, Vicenç Pla, Nicolau A. Colom, Mateu Dfàz, Esteve Garcia, Joan Rotger, Antoni Mateos, Francesc Oliva, Joan Martínez i Gabriel Santandreu.

Enhorabona als campions i que la propera temporada poguem celebrar l'ascens a la divisió d'honor.

MIQUEL BOSCH I AUBA

AVUI
ÉS
NOTÍCIA

DURANT el MES PASSAT...

La democràcia argentina en perill

Una vegada més aïllats per les vagues i abandonats del govern de Madrid

Els Oscars un any més

Es va donar llum verda a la tele privada

Es van anunciar més maniobres per Cabrera

Es va publicar que a les Balears es matriculen 350 cotxes per dia

El Carnet Jove, a la fi aquí!

Es va fer pública la sentència del cas Baby-M

Al saló d'actes de Sant Francesc es van fer públiques les propostes i conclusions del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana

Una xifra, el 5%

El Betamax començà la seva agonia

Va començar el judici de la Colza

Un any de l'atac USA a Lfbia

V Concurs Pop-Rock de l'Ajuntament de Ciutat

A polítics de les Balears els va pegar per publicar llibres en pla pre-campanya

Molts d'automobilistes que volgueren complir el seu deure amb la CA de passar la Inspecció Tècnica de vehicles, vegeren com no podien fer-ho degut a que només hi ha un sol taller autoritzat

I això passa en una de les zones amb més densitat de cotxes d'Europa

El Mallorca va entrar al Play-Off pel títol de lliga.

G A V I M

IV BALLADA POPULAR

Els dies 19,20 i 21 del proper mes de juny, organitzat pel grup "Aires des Pla de Marratxí" del Pla de na Tesa, es celebrarà la IV Ballada Popular.

Enguany la intenció del grup organitzador és que la mateixa tenguí lloc a distints llocs de Marratxí.

El grup convidat a aquesta ballada serà obsequiat per l'Ajuntament amb ensaïmades i siurells; també seran rebuts per l'Ajuntament per donar-los la benvinguda.

SE REGULARA EL TRAFIC AL CARRER "HARINERA"

El carrer "Harinera" del Pont d'Inca que recentment ha estat asfaltat i acabat el pont damunt el torrent de Coanegra, veurà que se regularitzarà el tràfic.

Al creuer amb el carrer de Sa Cabana s'hi col·locaran dos discs, un de limitació de tones i l'altre de prohibit aparcar.

El carrer "Harinera" des del creuer de Sa Cabana només tindrà una sola direcció, des de l'esmentat creuer cap a l'avinguda Antoni Maura.

CERTAMEN DE PINTURA PER SANT MARÇAL

L'Ajuntament ha convocat un certamen de pintura per les festes de Sant Marçal. L'exposició de les obres seleccionades estarà oberta durant els dies de les festes.

REPRESENTACIO TEATRAL

El proper dia 30 de maig, al centre escolar de Costa i Llobera, els alumnes de segona etapa representaran l'obra de teatre "Informe Terra" que tant d'èxit va tenir el dia de la seva representació al local de Ses Tres Germanes, i que ha estat seleccionada per fer-la al Teatre Principal de Ciutat.

Aquesta mateixa obra fou representada fa poc temps a S'Aranjassa.

CONTRIBUCIONS ESPECIALS

Els veïnats dels carrers "Harinera", Son Bonet, Bàrbara de Verf i Sa Bassa hauran de pagar una contribució especial degut al recent asfaltat que han sofert. Cada veïnat haurà de pagar el consonància dels metres linelas de façana que tenguí al carrer.

CALLE
GENERAL
QUEIPO DE LLANO

MES ASFALTAT DE CARRERS

En ple extraordinari, l'Ajuntament va aprovar els plecs de condicions per l'asfaltat dels següents carrers de nostre terme: Balmes i "Queipo de Llano" per un import de 1.989.392 ptes; carrer de la Trinitat per un total de 4.007.808 ptes; carrer de Moragues per 587.728 ptes i el carrer "Hermano Benildo" per la quantitat de 1.256.640 ptes.

CAMPIONAT DE MALLORCA DE TRUC

Dia 16 d'aquest mes a Ses Tres Germanes. Aquest campionat de Truc és organitzat per l'escola de truc de Ca'n Baló. El proper mes en tendreu complida informació.

CONSTRUCCIO D'UNA UNITAT SANITARIA

L'Ajuntament comprarà dins Son Ramonell una parcel·la de 2.500 m2 per a la instal·lació de la unitat sanitària que es va aprovar al darrer ple. Abans de l'aprovació hi hagué una intervenció del regidor del PSOE Pardo, el qual digué que "estava d'acord amb la unitat sanitària, però no de la forma en que es volia aprovar"; inclús demanà al secretari si era legal aprovar aquesta construcció sense que hi hagués un projecte tècnic previ; que a la comissió se li havia presentat un paper en blanc sense cap tipus de quantitat. I que aquesta aprovació tan ràpida pareixia més un acte electoralista que no pas la necessitat del poble, ja que no s'havia fet cap tipus d'estudi."

Respongué el batle Guillem Vidal dient que l'electoralisme l'havia començat precisament el seu cap de llista en prometre la construcció de la unitat sanitària, i que l'assignació de l'Ajuntament a aquesta unitat no podia sobrepassar els dotze milions de ptes aprovats al darrer ple per aquest concepte.

ROBATORIS AL CARRER DE LA TRINITAT

La nit del divendres 8 a la del dissabte 9, el carrer de la Trinitat fou objecte de distints robatoris. Els que han arribat a la nostra Redacció són els següents:

Botiga de Ca's Ferrer- Els hi robaren sobrassades i conills.

Ca mestre Joan Teixidor- Conills, coloms i gra per als animals.

Ca'n Franco- Roba de s'estenedor i una bombona de butà.

Ca'n De l'Algo- Dos barrals d'oli, un caixó de llet i dos saquets de taronges.

CARTELL DE SANT MARÇAL

L'Ajuntament va organitzar un concurs de cartells per triar el de les festes de Sant Marçal-87. El cartell guanyador seleccionat pel jurat va resultar ser de Teresa Matas. Tots els participants reberen una placa commemorativa.

Es Pla de na Tesa

Un equip de futbol local visita Alemanya

L'esport local, especialment el futbol, és una de les coses que marxa bastant bé en es Pla de na Tesa. Se pot dir que l'equip de juvenils de III regional està d'enhorabona. El mes passat, per la setmana de Pasqua, anaren de viatge a Alemanya, a un poble prop de la ciutat de Saarlouis, de la comarca de Saarland, per jugar un torneig amb l'equip d'allà: "Großgemeinde ÜBERHERRN", amb un d'Anglaterra, un de França, un de Bèlgica i un altre alemany.

El nostre equip, de la Unió Esportiva de Ca'n Gaspar, havia convidat l'equip alemany primerament esmentat, per participar aquí l'any passat en un torneig semblant però amb equips mallorquins tots, llevats d'ells. Com és normal en aquests casos, l'equip d'aquí va ser convidat per visitar Alemanya i així és com aquests joves han tingut l'oportunitat de viatjar a aquell país i de jugar amb equips estrangers. Però la gran importància del viatge ha estat el bon resultat del torneig: encara que no siguin els campions, es varen classificar per a la final i feren sub-campions. Aquest premi va ser possible gràcies a l'esforç i la bona tècnica dels esportistes i del seu entrenador Pedro Serrano. Tots ells estan ben satisfets i també la directiva del club, que els va fer una gran rebuda per celebrar la victòria.

Tot l'equip rebé una gran acollida dels alemanys, que tan amablement els allotjaren de franc en uns locals esportius del seu municipi. L'única travesa va ser tal vegada el desconeixement de la llengua. El viatge va ser patrocinat en part per l'Ajuntament de Marratxí i per la Conselleria de Cultura.

L'equip de juvenils des Pla de na Tesa ha estat el segon classificat del campionat de lliga dins la seva categoria. Ara han de jugar una altra lligueta amb els guanyadors de la seva i altres categories per poder pujar a II Regional. A l'hora de fer aquesta crònica han guanyat dos dels sis partits que han de guanyar. Esperem que ho aconseguisquin perquè el seu esforç i dedicació siguin recompensats.

JOANA Mª MATAS I ALOMAR

ENS
PREOCUPA
LA TEVA
SEGURETAT

T'ENSENYAM
A
CONDUIR

5(95)

AUTO ESCOLA

KALET

C/. Mare de Deu de Montserrat, 30
Es Rafal - Tel. 27 39 97

C/. Pérez Galdós 9
Tel. 46 77 04

PALMA DE MALLORCA

**ÒPTICA
CIUTAT**

**òptics optometristes
lents de contacte**

Carrer Manacor, 63 - PALMA - Tel. 46 37 77

Polícia

LA POLICIA MUNICIPAL INFORMA

Dia 4 d'abril a la 1'10 de la nit un veïnat de Ciutat, Bartomeu A.G., que havia vingut amb bicicleta es trobà que li havien presa a Pòrtol. Avisat un cotxe patrulla de la policia municipal donà una volta pel poble i la trobà al carrer Balmes del mateix poble.

Dia 7 d'abril, a les dues del migdia, es va rebre una trucada comunicant que al xalet de Ca'n Domingo "ES Migjorn" havien entrat a robar. La policia va botar una valla i entrà per la finestra que estava forçada. Va efectuar una inspecció per dins el xalet sense trobar ningú. El robatori fou valorat en 400.000 ptes.

El mateix dia se va recuperar un 600 que havia estat robat a Ciutat.

Dia 8 d'abril a les 8'30 del matí, un Panda va quedar empotrat als darreres d'un camió pedrera al carrer Gra. Mola del Pla de na TEsa. La policia va acudir al lloc ajudant i traslladant la conductora Maria F.S., única ocupant del turisme, a Son Dureta, on quedà ingressada.

Aquell mateix dia després que el cotxe robat -un RII PM-8631 AK- hagués fuit d'Alcúdia, tenint alguns accidents en direcció a Ciutat, no hagués fet cas a cap de les encontrades ni de la guàrdia civil que l'estava seguint; després d'una cursa a peu pels carrers del Pont d'Inca, botant parets, fou detingut per la policia municipal José Antonio P.L. domiciliat a Alcúdia.

L'onze d'abril fou detingut per la PM i conduït a la caserna de la guàrdia civil José P.T. que després d'haver menjat a un restaurant del terme no va voler pagar la factura. Resulta ser un individu amb antecedents penals per robatori i tràfic d'estupefacients.

El mateix 11 devers un bar del Pla de na Tesa hi hagué una brega que acabà amorosament amb l'arribada de la PM i guàrdia civil.

Dia 16 d'abril devers les set de l'horabaixa varen ser trobats per una patrulla de la PM dos menors dins el centre escolar Blanquerna del Pont d'Inca.

Dia 17 d'abril a les cinc i mitja de l'horabaixa fou retingut al Pla de na Tesa B.L.M. per ensenyar els seus atributs.

Resum de denúncies:

Denúncies de tràfic: 30

Atestats per accidents: 5

Vehicles recuperats: 6

Detinguts: 2

Proves d'alcohomètria: 16

Restaurant Ca's Sastre

Tel. 602011

LLISTES ELECTORALS

PSOE

Martí Serra
Domingo Nievas
Miquel Coll
Miquel Cabeza
Daniel Guirado
Manolo Pardo
Antoni Alonso
José Vallejo
Montserrat Albons
Francesca Puigserver
Biel Muntaner
Antoni Canyelles
Joan Roca
Jerònima Delà
Sebastià Alou
Pedro Roman
Antonio Fernández
Concha Obrador
Jesús Rodríguez
Juan José Juan

E.U.-I.U.

Guillem Juan Mas
Pau Llado Oliver
Agrícola Martí Escandell
Angeles Almenara Domínguez
José Jiménez Vidal
María Celeste González Troche
María M. Thomàs Andreu
Joan J. Barrio Ferrer
Bartomeu G. Juan Piña
Juan Sobrino Camarena
Manuel Hernandez Gonzalez
Juana J. Ferrer García
Flores Paredes Morcillo
Vicenç Orellà Martí
Victoria Abellán Soriano
Sebastià Estades Ferrer
María Jiménez Domenech
Rosa Pinya Miró
Wolney J. Bonilla Prieto
Miguel Rosselló del Rosal

A.P.

Felip Juan Fiol
Joan Homar Pastor
Antonio Abellán Sánchez
Miquel Cañellas Serra
Guillem Juan Ramon
Jaume Roig Jaume
José Teixeira Rodríguez
Rafel Matas Jaume
Gaspar Thomàs Moyà
Antonio M. Pérez Flexas
Guillem Cañellas Salas
Jordi Sureda Tugores
Valentín Chacartegui Cirerol
Sebastià Juan Pizà
Manuel Rotger Salas
Josep A. Juan Serra
Francesca Mora Mesquida
Melcior Munar Matas
Antoni Campins Matas
Miquel Sureda Cañellas

ap
Allianza Popular
en coalición con **Partido Liberal**

PSM

Jesús Ramírez Vadell
Vicenç Sastre Arrom
Joana Mª Fiol Jordà
Bernat Sureda García
CRistòfor GARAU Serra
Francesca Comas CAPó
Pere A. Cortès Fernández
Antoni BAUZÀ Crespí
Antonio Serrano Mena
Joana M. Ramírez Vadell
Antoni Bonnin Pons
Joan A. Martí Torres
Jaume Miró Font
Francesc J. Simó Pujol
María Martí Martorell
Joana Ll. Roca Manera
Andreu Salom Mir

PSM
ESQUERRA NACIONALISTA

UI

Guillem Vidal Bibiloni
Miquel Bestard Parets
Joan Juan Ramis
Antonio Montilla Peinado
Francesc Sastre Serra
Bartomeu Barceló González
Joan Bestard Trias
Miquel Llongueras Cafiellas
Gabriel Thomàs Fiol
Toribio Cádiz Martínez
Rafel Moll Palou
Josep Pocovó Salom
Rafel Serra Tous
Joana M. Llobet Capella
Rocío Salom Miró
Martí Fornés Guàrdia
José Escobar Calvo
Joan Coll Cafiellas
Gabriel Servera Alomar
Antoni Salvà Cafiellas

UNIO MALLORQUINA

ALERTA A LA CÀRES!!

CONSELL INSULAR DE MALLORCA
SERVEI D'EDUCACIÓ SANITÀRIA

NACIONALISME "ARA VA DE BO, QUE DE BO VA"

Al número passat acabàvem la nostra col·laboració amb la promesa de repartir suc a tothom qui tengués set. De llavors ençà ha passat temps i es veu que ja hi ha algú que té la boca seca i fa estona que implora la caritat del rou. Però no hem d'esser impacients i aquesta cullerada l'estojarem per al final.

Aquest temps que s'ha escolat, ha servit per fer-nos reflexionar a tots, alguns s'han desdit d'allò que havien dit i altres, han confirmat la seva migradíssima esquivadesa. En aquest sentit hem d'apuntar que en Pepet Moll que tengué foc dins les sabates per dinamitar les consciències bocamollesques dels pseudo-nacionalistes incitant-los a seguir l'exemple del "Neo-compañero Damián", oferint-los un PSOE edènic i prepotent capaç, a més de càrrecs i prebendes, d'assumir amb exclusivitat els postulats nacionalistes i rellegant a meres postures testimonialistes als nacionalistes d'esquerra, idò ara resulta que això no ho va dir, que mai no ha dit que el PSOE és una força nacionalista. Potser és cert però ens ho volia fer creure i han hagut de fer anques enreure per no caure dins l'eterna contradicció de voler estrènyer la rosa amb el puny sense ficar-se cap espina, que és el mateix que dir: haver de parar una orel·la a Madrid i l'altra a Mallorca.

Però havíem promès parlar de Llengua i Nacionalisme i encara no ho hem fet. Ja és ben hora. És cert, ho vaig dir anteriorment, que nacionalisme no és només llengua, però tampoc no deixa d'esser cert que sense llengua no hi ha nacionalisme. La utilització de la llengua fa que un partit serveixi de termòmetre per calibrar la seva postura nacionalista.

Ara em vull aturar a fer una petita anàlisi de com utilitzen els partits la nostra llengua. Per ésser rigorosos hauríem de prescindir d'aquelles actuacions fetes dins un temps pre-electoral, hauríem de prescindir dels gestos electorals. Així n'exclourems les convocatòries públiques del Govern de la C.A. als diaris; recentment i

contradient la norma fins ara, estan escrites majoritàriament en català. També cau dins aquest sac la circular amb les normes de final de curs que el MEC ha enviat als centres d'ensenyament feta en català, -Alabat sia Déu! ja era hora! és el primer paper oficial que el MEC-PSOE envia en català des de fa cinc anys.

Abans de començar partit per partit, he de fer una constatació general. Encara avui tots els partits polítics de les illes a excepció del PSM utilitzen la llengua de forma diglòssica. Què vol dir això? Això vol dir que utilitzen primordialment el castellà. Els temes d'abast general, les declaracions de principis, allò que pot interessar a tothom en fa en castellà -El Sr. Albertí i el Sr. Triay a sengles diaris de Ciutat n'han donat bona mostra- mentre que el català l'utilitzen per temes considerats més secundaris: "cultura", "ecologia"...

Si començam el rosari pels "misteris de dolor", això és AP, el despatxarem ben aviat. Si AP fa alguna cosa en català no és per pròpia convicció sinó perquè avui a Mallorca, és anar ben contra corrent oblidar sistemàticament la llengua del País. De totes maneres En Cañelles i els seus sequaços l'han utilitzada tan poc com els ha estat possible, qualsevol excusa ha servit per parlar o escriure en castellà. La tasca institucional en aquest aspecte ha estat supernegativa i l'exemple públic que han donat ha estat escandalós.

Si hi hagués misteris de contradicció, aquests serien sens dubte per UM. Parlar d'UM implica parlar de N'Albertí i l'ex-UCD. Quan Albertí era president del C.G.I. va dir, en privat, a dos capparets de la nostra cultura, que ell no arriscaria un sol vot per la qüestió del català. I això ho demostrà plenament quan era president de l'Ens preautonòmic i també ho demostraren ben amb escreix els ajuntaments presidits pels seus incondicionals -El de Marratxí n'és un exemple providencial, durant els primers quatre anys no tocaren ni un rètol, ni una placa, i gairebé m'arriscaria a dir que ni un sol programa de festes fou escrit en català- Ara, després de la desintegració de la UCD, ara que N'Albertí ens ven el seu producte com

a nacionalista -una mala imitació del Fajolisme- les seves conviccions lingüístiques no deixen d'esser diglòssiques i folklòriques. Ja n'he posat un exemple de diglòssia i ara en posaré un altre. Resulta que la campanya d'UM a Palma es farà en castellà -Palma és més important, té més habitants, té més vots i també més gent que ha renunciat a la mallorquinitat- mentre que a la part forana, més pagesos, menys importants, més rústics, etc, etc, la faran en català.

No voldria d'estar de comentar un aspecte del folklorisme d'UM que justament atany al seu secretari general i Batle perenne de Marratxí. Allò que a mi em pica és això de "Quiem", tots sabem que la forma canònica és Guillem i no ens cansam de veure signatures de calire oficial i formal amb el col·loquialisme "Quiem". No crec que hi hagi cap candidat andalus o extremeny que posi damunt les paperetes electorals o signi els seus escrits així "Jóse" "Arfonzo" "Quiyemo" tot i que aquestes pronúncies són ben corrents i generalitzades. Aquest fet resumeix una mica la concepció lingüística d'UM i com veim no va més enllà d'uns mínims imprescindibles i d'un folklorisme i un col·loquialisme desnormalitzador i digne de la més impertinent sátira villalonguiana.

Si els rosaris tenguessin misteris d'afflicció serien pel PSOE. La seva actuació en aquesta matèria no deixa d'esser deplorable. Sense anar més lluny, a Palma no es coneix gaire que faci vuit anys que comandin. L'administració perifèrica rebutja cartes i escrits pel simple fet d'esser escrits en català, tampoc no ha duit cap tasca normalitzadora i el seu sucursalisme madrileny és flagrant. Ara per exemple, a Catalunya, la UFF emet unes hores de programació en català des de Sant Cugat entre les 18'30 i les 21 hores, els del PSOE d'aquí ho ignoren. Encara és hora que restituesquin l'emissora de ràdio en català, Ràdio Mediterrània. Les traves per dur a terme l'ensenyament en català també les afavoreix el PSOE. La concepció centralista que té el PSOE de la cultura impedirà sempre a la FSB a dur una tasca mínimament acceptable, els seus esforços sí que seran voluntaristes estèrils, perquè jo vull creure que el Sr. Moll quan escriu un article en castellà a un diari Mallorquí per necessitats de partit i de vots s'està clavant una espina al cor.

I els misteris de goig, per qui són? Ah, endevinau-ho, hàbil lector. Hi ha un fet objectiu que ningú no pot negar l'escrupolosa fidelitat lingüística del PSM-EN. La concepció clara que la llengua hegemònica a les Balears ha d'esser el català, ja que així ho diu l'estatut.

El cotxe propi és el que usam cada dia i cada moment, la llengua pròpia també és la que hem d'usar cada dia i cada moment.

RAFAEL CRESPI

P.S./ Crec que aquests escrits manifesten ben a les clares quina és la meua postura ideològica. Ara és hora de repartir la cullerada: crec que queda ben clar que no som un "missus" de ningú. I vull manifestar clarament que no crec en aquesta gent que amaga les seves febleses, les seves impotències o les seves ambicions rera l'excusa fàcil de dir: "Es que si no anem emparats amb aquestes sigles no guanyarem mai". Si per guanyar hem de seguir el joc del centralisme, jo com En Blai Bonet: "In'estim més plorar de dret que riure d'agenollat".

9(99)

Precisa- ment

(80)

Aquest mes...

Precisament aquest mes...
fa cinquanta anys que construeix
l'escola -actualment "vella"- de Pòrtol

Fa 150 anys (maig del 1837)

Els electors designats per cubrir la vacant de Dionís Simonet trien per síndic a Miquel Ramis i Roca, el qual presta el corresponent jurament "promentent guardar i fer guardar la Constitució, ser fidel a la Reina i cumplir religiosament les obligacions del seu càrrec".

El "Gefe político de la provincia" mana pagar la quantitat que ha tocat a aquest poble per les despeses del tribunal de primera instància.

En fa 50 (maig del 1937)

Han de llogar a Bartomeu Company Frau la casa de Ca'n Bronquet per destinar-la a escola i vivenda del mestre de Son Nebot. En faran 300 ptes anuals. Fins aquell moment l'escola estava situada en un local propietat de Bartomeu Gili Morell.

S'han recaptat 54'50 ptes per a l'homenatge al Marquès de Zayas, cap de la Falange.

El contractista de les escoles de Pòrtol havia posat una denúncia i vénen els inspectors Elviro Sans i Pedro Ribas per veure què passava. No troben res anormal, exceptuant una certa negligència en el cobrament de les coses pendents de pagament d'exercicis anteriors, amb la qual cosa se podria abonar el deute del contractista. Convenen cobrar-ho i pagar-l'hi com més prest millor.

Al cap d'uns dies el contractista demana una pròrroga de dos mesos perquè es veu impossibilitat de seguir les obres degut, sobretot, a causes econòmiques. L'Ajuntament acorda demanar un informe a l'arquitecte director de les obres per saber si aquesta paralització és viable o se'n podrien desprendre perjudicis. L'arquitecte Guillem Forteza presenta un informe favorable a la concessió de la pròrroga amb la condició que s'acabin com més prest millor tots els elements de la coberta del nou cos i galeries per tal que la intempèrie no perjudiqui els treballs realitzats fins ara.

S'acorda donar el nom de "María Guzmán", esposa del general Moscardó, al carrer situat entre els del Recorrer Llompert i el de Jaume I, a la Cabaneta, des de les cases de So n'Aixaló a Ca'n Curt. El motiu oficial que donen és "en memoria de las penas y sufrimientos padecidos por dicha Señora contemplando la muerte de un hijo y el asedio de su esposo en el Alcázar de Toledo".

Un grup del Pont d'Inca demana que Antoni Vidal Salvà sigui nomenat vigilant nocturn d'aquell nucli per ocupar la vacant de Gabriel Crespi Bernat. L'Ajuntament hi accedeix.

Es produeix el cessament de Miquel Arrom Julià com mestre d'Es Pla de na Tesa per haver d'incorporar-se a l'exèrcit.

En fa 25 (maig del 1962)

S'ha d'asfaltar el carrer Recorrer Llompert, de Sa Cabaneta, des del carrer Marquès de Zayas fins al final.

La "Sección Femenina de la FET y de las JONS" envia un escrit sol·licitant que s'augmenti la gratificació a Rosa Amengual, "divulgadora rural" de Pòrtol, a 165 ptes mensuals. Acorden elevar-ho al Ple.

S'acorda la recepció definitiva del carrer "B" de Pòrtol.

B i e l

(Viatge cronològic
per la història de Marratxí
a través de les actes
de l'Ajuntament)

ATURI'S JA !

No creu que ja n'hi ha prou? -Aquesta exclamació i aquesta pregunta la dirigesc a vostè, si és un constructor d'edificis. Si és constructor d'aquestes coses llargarudes, que s'enlairen fins tocar els niguls, carregats de ciment pels quatre costats, que li donaran molts diners si pot vendre els pisos, i que a mi no em deixen veure la mar.

A vostè li faig aquesta pregunta si qualche vegada va tallar uns arbres, va fer un forat, després una torre cap a les altures i va fer asfaltar un camí per cotxes enmig de la garriga.

De cada dia més, Mallorca veu com les seves costes deixen la irregularitat per la horizontalitat, el verd pel gris, la garriga pels parkings, els turons per edificis i les alzines per faroles. Trist però real. Tot per què? Per donar un benestar a un turisme que hem tengut la sort (?) de tenir. Però aquest turisme vé cercant una pau, una bellesa que es dona (o es donava?) al nostre país. Si uns senyors per fer que en vinguin més i més es dediquen a construir més i més, on arribarem? Doncs al caos. El turisme no veurà (i comença a no veure ara) en Mallorca ni bellesa ni pau. Se n'aniran a un altre lloc. Mallorca quedarà pobra, trista, avorrida, encimentada per tot el seu redol. Tothom se n'anirà. Només quedarem els nadius, i passejarem per una illa plena de torres de ciment en runes, semidesèrtica, un autèntic cementiri de la natura i contarem als nostres néts, com entre els anys seixanta i vuitanta uns senyors començaren a construir edificis i edificis per la costa de tota l'illa, tirant pins, aplanant penya-segats, guanyant metres a la mar.

-I per què ho feien? -demanarà un dels néts-

-Perquè així uns estrangers poguessin viure aquí -respondrà un de nosaltres

-Aquí? Això els agradava?

-Sí, malgrat no ho creguís

-I aquells forasters, per què venien?

-Perquè hi havia platges i tranquil·litat i una mar molt blava.

-Aquí?

-Sí

-I els volfeu?

-Alguns sí, perquè els donaven molts de doblers

-I per fer els edificis, van tallar molts arbres?

-Moltíssims

-I no els preocupava la desertització, la manca d'aïre, de pluges?

-No, pensaven més en els diners i en construir més i més

-I ara, on són aquells homes?

-Allà on van ara els turistes

-I faran el mateix que han fet aquí?

-Sí allà no tenen un govern que ho aturi, sí

-I això serà qualche dia com les fotos que tens?

-Sí tu i els teus amics voleu, pintura sí. Però heu d'anar alerta. Els constructors i els turistes van sempre plegats. I són com una malaltia. Una malaltia que fa tornar boja la gent davant els diners, una malaltia que s'estén més i més fins que ho destrueix tot, ho deixa tot ple d'edificis, de rètols en anglès i llaunes de begudes surant a la mar. Després; quan ja no quedi res més que destruir, se n'aniran a una altra banda i començaran de nou...

I ara, torn a vostè i li faig una altra pregunta. Li agradaria que una conversa com aquesta, que pintura es comença ara mateix, es generalitzi per tots els racons? Què pensa vostè quan veu el seu monstruós edifici acabat damunt la vorera de la mar, i que s'ha menjat un paisatge, una vegetació, un bocinet entranyable i treballat pels mallorquins? Creu que es pot comparar la riquesa dels doblers amb la riquesa de la natura, la riquesa de l'evolució de milers d'anys, la riquesa de la selecció natural, la riquesa que li proporciona l'oxigen que li permet respirar mentre llegeix aquestes línies? Creu que vostè, un home com qualsevol altre té dret a destruir allò que és de la Natura, allò que és de l'illa i que l'evolució i la mà de Déu ha fet possible? I ja que sembla que el que l'interessa són els doblers que li dona un turisme de temporada, creu que si vostè continua fent miques el motiu pel que vé aquest turisme, continuarà venint?

Sent gran vergonya quan "passejo" per zones de turisme. Sento vergonya de Santa Ponça, de Palma Nova, de Peguera, de S'Arenal, de... de tantes i tant zones, de tants i tants ajuntaments que autoritzen aquests exterminis de la natura, de tanta i tanta gent incapaç de fer una bona "obra" per Mallorca.

Vostè!, que es dedica a construir, vostè! batle que autoritza al primer a rompre l'equilibri natural, vostè! que posa rètols en anglès i alemany, capaç de renunciar a la llengua i cultura de Mallorca per aconseguir vendre un pis, a vostè, li prec pel bé de tots els humans que habitam l'illa; per tots els qui ens agrada veure la mar passejar-se enmig de les roques fins a les ombres dels alzinars, que deixi de destruir el que és de tots. Aturi's d'una vegada. Pel seu propi bé, perquè al cap i a la fi quan construeix es destrueix vostè mateix i la natura que el manté viu.

A vostès! senyors del Govern Balear, que si mal no tenc entès, tenen competències en matèria de parcs naturals, facin qualche cosa per treure de l'UVI la nostra costa.

I A vostè!, lector amable, que pintura no és ni constructor, ni batle, ni membre del govern, que és un "cor emmalaltit" com jo, lluita per salvar la teva costa, per salvar la teva Mediterrània, per salvar la teva Mallorca, per salvar el teu país!, pensa que és tot el que tenim per viure durant molts d'anys i que uns senyors uns sense evitar-ho i altres fent-ho a posta, s'han aficat dins el cap la idea de fer-ho malbé tot. Evitem-ho, tots plegats podem. N'estic segur.

GABRIEL ANGEL VICH I MARTORELL

FONAMENTS DE FUTUR PER BALEARS

*A la primera legislatura vàrem obrir
el camí a l'esperança d'aquestes
Illes i de tots els seus pobles.
Amb el teu vot continuarem l'obra
començada amb encert i eficàcia.
Perquè corren nous temps per a la
nostra Autonomia.*

VOTA
PROSPERITAT

VOTA

ap

Alianza Popular
en coalición con

**Partido
Liberal**

PERQUÈ CORREN NOUS TEMPS

DENÚNCIA

Un femeter anomenat Marratxí.

Les imatges valen més que totes les paraules que es puguin dir o escriure.

Cotxes tirats a la carretera de Bunyola a Marratxí.

Cotxe tirat a la vorera de la carretera de Marratxí a Sencelles.

El mes passat vàrem tenir una portada d'excepció. Amb les presses de darrera hora ni tanseu-lla vàrem dir, per als de fora poble, que es tractava de Sa Torre de Pòrtol, antic molí fariner, mut testimoni d'un dur passat. I el dibuix -detallista, elegant, preciós- era d'un infant, concretament d'una nina de tercer curs de l'escola Costa i Llobera.

Aquest dibuix, juntament amb altres de diverses cases portolanes, forma part d'un estudi que vint infants, entre vuit i nou anys, han fet sobre alguns aspectes físics de la nostra vila.

"L'escola no es pot limitar a la simple memorització de conceptes sinó que s'ha d'obrir cap al món exterior, prendre un contacte més directe amb la vida i això només ho pot fer a partir de l'acció i de la investigació". Aquestes són paraules escrites per Bonifaci Molada, mestre d'aquests nins, en la introducció que fa a la quarantena de folis que conformen el treball elaborat pels al-
lots.

Si la idea inicial era apropar els nins al seu entorn, a la seva història a partir d'allò immediat, d'allò que els és proper, es pot dir que l'objectiu -en una primera fase- s'ha aconseguit.

He compartit unes hores amb els joves autors de la investigació i he pogut comprovar que, en general, estaven del tot identificats amb la tasca que havien duit a terme.

"Hem conegut els carrers, les cases" em defen, "els senyals de tràfic, els materials de construcció... també hem comptat els pals d'electricitat..."

La primera passa va ser des de la mateixa classe: estudiar els plànols de Marratxí i de Pòrtol per saber-hi situar tota una sèrie de carrers, confeccionar un quadre de dades sobre els establiments del carrer Major, realització de diverses gràfiques, projectar i comentar diapositives concretes sobre la localitat...

La segona ja fou sobre el terreny, "conèixer el poble amb els peus" amb paraules del mateix Bonifaci: Situar allò que havien fet amb els gràfics o que havien conegut amb diapositives, observar i descriure els edificis del carrer Major, descriure i dibuixar els mo-

lins fariners, recórrer els carrers del poble per establir-ne les diferències...

A més d'això també varen realitzar una sèrie d'enquestes per conèixer la història dels carrers recorreguts.

Tota una admirable feina que ells ens resumeixen d'aquesta manera:

"Lo que m'ha agradat més va ser la història de la casa que cada grup feia" (Joana Aina Matas Vidal)

"A mi lo que me va agradar més va ser dibuixar sa Torre i fer sa descripció de cada casa" (Júlia Esperança Comas Valcaneras)

"A mi m'han agradat més els dibuixos i la descripció de les cases. He estat molt contenta de fer-ho perquè és molt entretingut" (Susanna Servera Díaz)

"Mos ha agradat perquè quan dibuixàvem ses cases i anàvem pes carrers mos divertíem" (Miquel Cañellas Garau)

"M'ha agradat molt perquè quan estudiava es carrer de sa Torre moltes vegades reiem i mos ho passàvem bé" (David Madroñal Sánchez)

"Lo que m'ha agradat més ha estat pintar ses cases perquè m'agrada dibuixar més que escriure" (Sebastià Bibiloni Bauzá)

"Aquest treball és important perquè jo no sabia que el carrer de sa Roca Llisa fos tot de roca, ni des carrer de sa Bassa tampoc no en sabia sa història. I això m'agrada" (Joan Francesc Oliver Rigo)

"A mi m'ha agradat aquest treball perquè hem estudiat es carrers i hem sabut sa seva història" (Eva Rosselló Bisquerra)

"Quan estudiàvem Sa Font una mos va dir: sabeu qualque ferreria? I noltros li vàrem dir que no però si anava al carrer València a lo millor n'hi havia una; però si haguéssim duit es plànol l'haguéssim poguda situar" (Bàrbara Serra Comas)

"A mi lo que me va agradar més va ser dibuixar. Però quan estàvem dibuixant una senyora mos va engegar. Li diguérem: Es un treball que mos ha fet fer es professor. -Idò anau a ca vostra! " (Caterina Mª Dols Torres)

"M'ha servit per saber més coses de Pòrtol" (Matilde Marf Arribas)

"Jo trob que m'ha agradat molt. Lo que m'ha agradat més ha estat descriure sa casa i dibuixar-la" (Miquel Angel Ramis Vich)

"Ses dues coses que me varen agradar més varen ser localitzar ets establiments en es plànol i dibuixar es molí vell de sa Torre" (Rafel Palou Creus)

"Ses dues coses que me varen agradar més varen ser es molí de vent fariner i sa trobada amb aquella al.lota que ha dit na Bàrbara. Vàrem riure molt" (Jacqueline Jordi Volait)

"Lo que m'ha agradat més són ses cases. N'he après es noms" (Mª Magdalena Cloquell Rosselló)

"Estic contenta perquè m'ha agradat fer ets itineraris i també a sa casa mos ho vàrem passar molt bé" (Blanca Calvo Jaume)

"A jo lo que me va agradar més que jo i altres vàrem estudiar es carrer de sa Torre i mos pensàvem trobar tota sa maquinària i estava buit. I també que a na Matilde li va fugir una fulla i va entrar dins una cotxeria i la cercava per tot..." (Rafel Castell Dols).

Investigam i observam el poble:PòrtolEls carrers de Pòrtol

A Pòrtol hi ha carrers que tenen nom de persones, altres tenen nom de ciutats o llocs, i altres duen nom d'oficis.

Els carrers tenen cadascun un nom diferent. Així podem localitzar-los més fàcilment al plànol.

Alguns noms de carrers de cada tipus:

-De persones: Carrer de Mossèn Joan Vich, Carrer d'en Romaguera, Carrer de Sant Jaume, Carrer Pare Serra, Carrer Balma, Carrer D'illert Castell, Carrer Quipio de Llano, Carrer de La Na Santa, Carrer dels Germans Barba, Carrer de Ca'n Meta, Carrer de la Verge del Carme, Carrer de Sant Pere, Carrer de Ca'n Morat, Carrer de Sant Jordi...

-De llocs: Carrer Mallorca, Carrer Catalunya, Carrer València, Carrer Bona Vista, Carrer Major.

-De coses: Carrer de S'Escola, Carrer de La Torre, Carrer de La Roca Llisa, Carrer de La Lluna...

Carrer de La Bassa

Antigament hi havia un envencador d'aigua. Això era degut a que se recollien de tots aquests contorns - Sa Bradera, Ca'n Lanyar, Ca'n Kent, Ca'n Benet, Ca'n Palou i tot el contorn del carrer de la Trinitat - les aigües que davallaven. Per això se va produir sa bassa.

Un temps l'aigua quedava envencada aquí, i d'antic, ja havia un bassiot molt gros que li deien aquest nom. Al bassiot hi havia calàpets i tota casta de rèptils.

La Bassa estava situada a la plaça del forn. Al carrer hi ha disset cases. Té tres fanals de llum: una paret seca. Trobam set pins. El carrer està sense asfaltar - des del nombre 1 fins al 34.

-Des del número 1 fins el 2, ample.

-Des del número 2 fins el 16, estret.

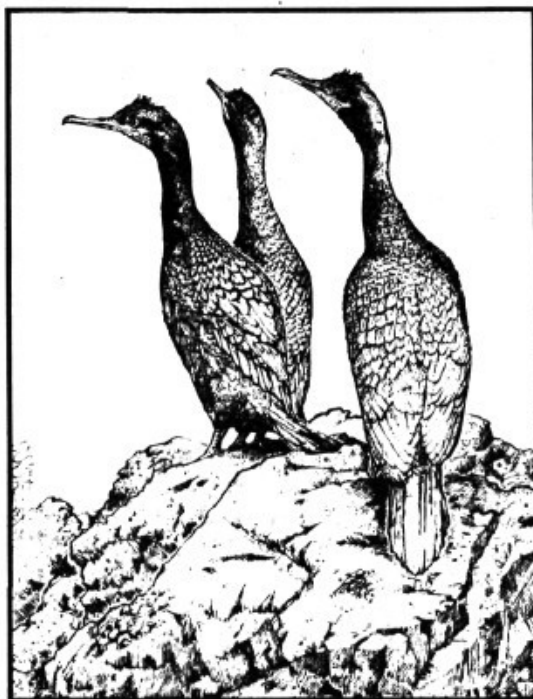
Tan sols una part del carrer té voreres.

CABRERA, EL PARC NACIONAL DE LES BALEARS

Claustre de Sant Antoniet,
Palma de Mallorca

19 de Maig a 6 de Juny de 1987

Exposició organitzada pel

GRUP BALEAR D'ORNITOLOGIA
I DEFENSA DE LA NATURALESA

"A mi me varen agradar dues coses, descriure sa casa i també es carrers. Me varen interessar ses cases que vârem descriure en es carrer de Ca'n Meta" (Joan Carles Cañellas Bibiloni)

"A jo lo que m'ha agradat més va ser situar ets establiments i fer sa descripció de sa casa. A sa casa hi havia un molf petit i només donava voltes i jo el volia aturar. Se deia Ca'n Ros Vell" (Pere Juan Serra).

Aquesta és l'opinió d'aquests petits personatges que no havien vist mai plànols i ara saben què són i per a què serveixen, saben inventar i interpretar les llegendes. Entre altres coses han estudiat les façanes de les cases, les teulades, els portals, les finestres, els aiguavessos. I han hagut d'aprendre tot un vocabulari específic relacionat amb el que poc a poc veien i aprenien a conèixer... i a estimar. Perquè no es fàcil que aquests nins es dediquin a destruir o a esbucar perquè sí; ni tampoc seran ells que ompliran de brutor els monuments prehistòrics. Perquè els coneixeran, els valoraran i els estimaran.

Com veus l'experiència, Boni faci?

-Sobretot lo fonamental és que han topat amb el medi, és a dir, ells coneixien poques coses de Pòrtol: els carrers de ca seva i de s'escola i poques coses més; per tant en aquest moment tenen una sèrie d'experiències molt concretes. Partim de què això ha estat una experiència viscuda i pensam que això de qualque manera ha arrelat en cada un dels al.lots.

Continuïtat d'aquest sistema...

Investigam i observam el poble: Els carrers del poble

Ara, nos fixarem en els carrers del poble.

Fixa't que hi ha diversos tipus de comerços, establiments,

tallers i serveis on hi fan feina persones...

El quadre mostra els establiments d'aquests deu carrers.

	BANC, CALXES D'ESTALVI	FARMACIES	ROTIGERS, TENDES D'ALIMENTACIÓ...	BARS, RESTAURANTS, CINEMS...	PAPERERIES	ESTANCIS	DRUGUERIES, FERRERIES	PERRUQUERIES	MAGATZEMS	TALLERS	TENDES DE ROBA	SABATERIES	TENDES DE CONFECIÓ	PREIXATERIES	altres
C/ Mossèn Joan Vich															
C/ València			X												coctes
C/ de S'Escola						X		X							
C/ Bona Vista															X
C/ de San Blum											X				Eutèria
C/ de la Trinitat			X					X							
C/ Quirga de S'Escola											X				Eutèria
C/ Vinye del larró	X														Mobles
C/ D'Albentí Castell			X												Ensenya
C/ de Sa Rosa Clara															1. Eutèria 2. Albentí

-Crec que els al.lots, de moment, només han començat a espigolar el món que els enrevolta, només hi han gualtat. Si aquest curs hem començat a estudiar lo físic del poble el curs que ve donarem una segona passa de cara a fer una aproximació a l'estudi de la vegetació i de la fauna pròpia d'una garriga, que és lo que tenim més a prop

Com ho han vist els teus companys?

-Dins l'escola no hi hagut cap crítica negativa, més bé ha estat positiva. Hem xerrat els mestres sobre la possibilitat de què el curs que ve uns altres al.lots puguin dur a terme amb el seu mestre un treball d'aquestes característiques, i que sigui només un treball sinó que hi hagui un nou plantejament per part dels mestres de cara a l'ensenyament de l'àrea d'experiències, sobretot al cicle mitjà.

Amb quins problemes concrets has topat?

-Un dels problemes que tenen avui en dia les nostres escoles és una manca de material didàctic de cara a l'estudi de l'entorn. Manquen plànols, documents, estadístiques que puguin ser un punt de partida per desenvolupar aquest estudi. Per tant el mestre ha d'anar a l'Ajuntament, ha de demanar plànols, també si el terme té una petita història local... Com que tot aquest material està fet per a adults el mestre l'ha de refer i adaptar a la realitat infantil.

La feina de preparació prèvia

ha durat tres o quatre mesos. S'han de fer fotos o diapositives; si el mestre és nou té un desconeixement del medi: ha de demanar a la gent del poble, ha de cercar informació per tenir uns petits continguts per donar als infants. Ha de reduir o ampliar els plànols, adaptar-los i tornar-los passar a la dimensió adequada.

L'estudi de l'entorn resulta car perquè fer feina amb uns plànols, confeccionar un dossier sobre possibles activitats suposa una inversió de doblers que normalment ha de sortir del mestre. En el nostre cas la comunitat escolar ha ajudat. L'escola ha comprat els maplànols, que és el material més car, però els al.lots han pagat tot el material que s'ha emprat durant la realització del treball.

Com és bo de fer veure Bonifaci Molada és un enamorat de la seva feina, viu intensament l'escola.

Nascut a Pollença fa trenta-un anys -encara que d'esperit no ha passat els denou- en fa nou que es dedica a la docència. Casat i sense fills, viu a Ciutat. Té un caramull d'aficions: fotografia, món de l'esplai, excursionisme, natura, medi ambient, llibres...

Un dels valors que més aprecia és l'entrega als demés d'una forma gratuïta, sense demanar res a canvi. També l'amistat i la coherència ocupen llocs destacats dins la seva visió humana. I dins la feina, una autèntica professionalitat. En matèria musical li agrada Lluís Llach. I la Música instrumental. Se decanta cap un instrument concret -l'orgue- quan ha té necessitat d'un moment íntim de reflexió personal.

Sembla que l'Ajuntament s'ha interessat per l'edició del treball. Seria una bona cosa, necessària en aquesta vila tan mancada de vida cultural. Faig vots perquè la intenció del Consistori arribi a bon port. I per acabar,

Com veus Pòrtol, ara que el coneixes d'aquesta manera directa?

-Al poble li trob un gran valor. Pens que Pòrtol encara conserva bé lo més típic d'un poble: aquestes cases de planta baixa, d'un sol alguavés; amb aquests fines-trons, amb aquests carrerons que encara no fa massa anys no devien estar asfaltats.

Encara té aire de poble, no ha entrat Ciutat, encara que hi comencin a aparèixer certs "mamotrets".

Després, aquesta amabilitat de certes persones que personalment he entrevistat per tenir unes certes informacions dels carrers, de ses cases, que m'han atès molt bé, que m'han escoltat.

A mi m'agrada Pòrtol per aquesta olor de poble que fa, una olor bona, no despectiva. Encara s'hi pot viure, i això s'ha de conservar.

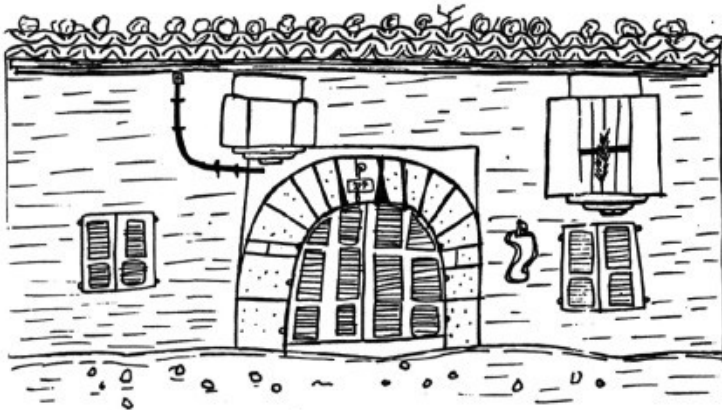
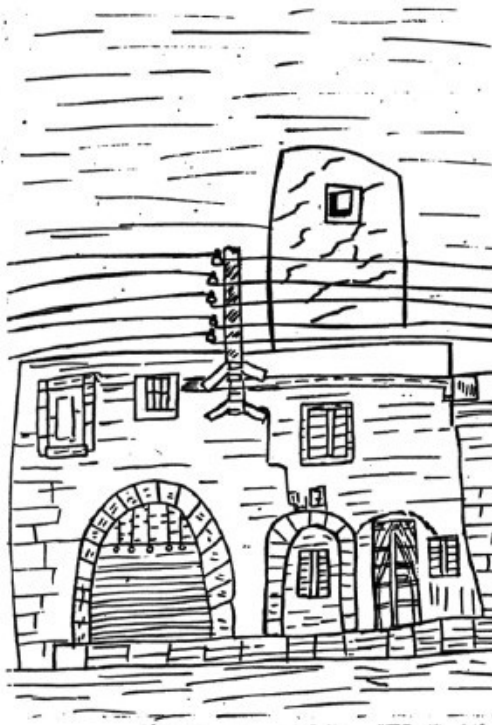
Vull acabar dient que lo que més m'ha cridat l'atenció és la torre que allà baix que pareix un castell, a Sa Granja. Sempre me deman què és i què hi fa aquell edifici allà enmig. També me crida l'atenció la quantitat d'oleries que hi havia antigament i ara han desaparegut.

He intentat acostar-vos un poc el treball, els autors i el promotor.

Gràcies, al.lots!

Enhorabona, Bonifaci!

BIEL MASSOT I MUNTANER

Editorial

Ben Fet!

Un any més ens trobam en època d'eleccions municipals i aquesta serà la tercera vegada des de la mort d'aquell general que el poble podrà triar lliurement els seus representants.

Però igual que a les darreres convocatòries electorals han sorgit uns fets que intenten coaccionar i convertir-se en petits dictadors -o en els cacics de sempre?- sense voler donar la cara però volent dirigir el vot allunyant-lo dels partits que no combreguen amb els seus pensaments.

Així tenim que fa quatre anys fou el célebre "Rum-rum" que tirà la pedra i amagà la mà, atacant un partit que es presentava de manera lliure a les eleccions.

Idò enguany la història es repeteix; d'una altra manera, això sí. Ja tornam tenir fantasmes que han de venir a demostrar la manca de preparació democràtica de certs individus i, en algun cas, petits col·lectius. El fet concret s'ha basat en una sèrie de pintades fent al·lusions coactives envers una sèrie de persones que volen exercir el seu dret a poder ser triades pel poble a través de les urnes.

Està clar que el joc democràtic no ha arribat per a tothom. N'hi ha que mai no tendran capacitat d'adaptació.

Fins aquí la primera part. La segona és, si voleu, més delicada: es refereix a l'actuació de l'Ajuntament en aquest cas. La poca atenció aparentment dirigida cap aquest fet contrasta de manera contradictòria amb altres situacions semblants, però amb dues variants: el lloc i l'objectiu. Es tractava de la mateixa paret de la casa consistorial i anaven dirigides contra la màxima autoritat municipal. El tractament fou molt diferent: creim que no hi duraren vint-i-quatre hores. Ja se'n va cuidar la brigada municipal de fer-ho desaparèixer ràpidament.

La tesi és clara: pintades n'hi pot tornar haver. El moment de concòrdia total, d'acceptació del joc, de veritable democràcia no sembla encara arribar. Mentrestant l'Ajuntament ha de ser coherent: o s'esborra tot o no s'esborra res. O tots moros o tots cristians. No ho trobau, també?

LA REDACCIO

la
mosca
BARRUDA

música VISTA

I.- "Amadeus". El film de Milos Forman. L'obra de teatre de Scheefer.

Mozart. El compositor. L'Artista... El geni està de moda.

Quines coses!

"La Flauta Màgica". La caixa dels sons. L'encant de l'òpera. Un conte de fades.

II.- Un grup de teatre escolar (alumnes de setè i vuitè) s'han "atreuit" a posar en escena "La Flauta Màgica", amb fragments cantats i tot. Idò.

Si hem parlat algunes vegades d'acostar l'òpera al gran públic, no serà aquesta una nova forma d'acostar-la als nins?

Enhorabona.

PERE ESTELRICH I MASSUTÍ

Embosta de Babel

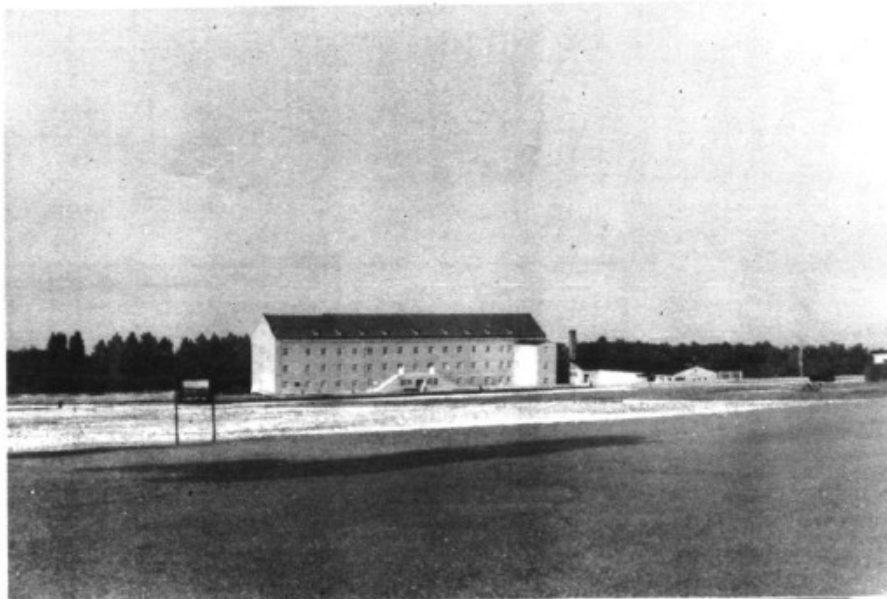
BUCHENWALD

Camp de concentració i extermini.

Quan un no dubta i està segur que és el braç dret de la justícia és bo d'entendre que està segur d'ell mateix perquè la raó i la veritat estan de la seva part.

Buchenwald -com Spandau- va existir perquè els que hi actuaven de botxins creien que eren la mà dreta de la justícia, que els aconsellava que cada jueu mort era ajusticiat per les seves doctrines errades.

Els jueus eren per ells carn de força.

XLM D'AIXA

ELECCIONS

FELIP JUAN
CAP DE LLISTA PER
ALIANZA POPULAR

Tenim el gust d'oferir als lectors de Pòrtula aquestes entrevistes als caps de llista de cada partit que es presenta a les eleccions municipals del proper dia deu de juny, en un intent de presentar els candidats a batle i acostar imparcialment llur personalitat als ciutadans de Marratxí, per a facilitar l'elecció lliure del vot. Les entrevistes no són idèntiques, però sí molt semblants, casi paral·leles, i estan fetes al viu, manco la del cap de llista d'Alianza Popular que per diverses circumstàncies ens contestà per escrit.

No cal dir que agraïm cordialment l'amabilitat que han tengut envers de nosaltres. Gràcies, i disposau.

"Siete novias para siete hermanos".

Nom: Felip Juan Fiol
Edat: Cinquanta
Estat: Casat, amb Aina Mª Parets Morro, de Santa Maria del Camí
Fills: Quatre
Professió: Directiu de banca
Lloc de treball: Banco Central de Consell
Aficions: Futbol i Pesca
Beu? No
Fuma? Un poc
Lloc de naixement: Sa Cabaneta
Esports que practica: Pesca
Caràcter: extravertit
Lloc de residència: Sa Cabaneta, al carrer Gral Goded

Començà a anar escola a la parroquial de Sant Marçal i feu el batxiller superior a Ciutat, al col·legi de Sant Gaietà. Té Preuniversitari per la Universitat de Barcelona. Dels seus anys de joventut recorda molts d'amics i la vida plàcida de Sa Cabaneta. Destaca sobre tot el record de son pare, Andreu Juan Carrió, de grata memòria als marratxiners, que va ser batle de Marratxí per espai de set anys.

Activitats polítiques anteriors
Regidor per A.P. de 1983 a 1987

Què pot aportar AP a un municipi com el nostre?

Una gestió eficaç i un gran esperit de treball al servei de tots els veïnats.

Una contenció de les despeses i dels impostos.

Fomentar les activitats juvenils, l'esport, la cultura sense manipulació, la sanitat i la participació activa dels veïnats en la vida municipal.

Quines qualitats creus que ha de tenir un batle de poble?

Estar disposat a sacrificar-se per tots els veïnats, sense tenir en compte per res la seva ideologia política i una gran honradesa i transparència en la seva gestió municipal.

No penses que la política és una manera d'obrir-se camí, de dur a terme unes ambicions personals?

En absolut no és aquest el meu pensament ni el dels meus companys de candidatura. Malhauradament no puc negar-te que la realitat quotidiana ens presenta amb freqüència defectes com l'apuntat.

Així doncs, què és per a tu la política? Només amb una retxa:

Donar un servei al poble.

Quins problemes creus més necessaris invertir en el nostre terme? Només enumera'ls

Aconseguir un urbanisme integrat, racional i humà.

Dotar-lo d'instal·lacions deportives suficients.

Més ajuda, en tots els sentits, als promotors d'activitats culturals.

Creació de centres de Tercera Edat

Xarxa de clavegueram en els nuclis que no en tenen.

Creació d'una Unitat Sanitària i millorar molt els actuals serveis mèdics.

Què ha fet la majoria municipal per resoldre aquests problemes? Com trobes que ho ha fet la majoria municipal?

He de pensar que ho ha fet lo millor que sabia, no obstant no vull jutjar l'actuació d'anteriors consistoris.

Del que sí estic plenament convençut és que amb el pressupost del nostre Municipi se poden aportar més i millors solucions.

Quin ha estat el paper de l'oposició, concretament la positura d'AP?

La majoria municipal ha actuat amb tal prepotència i manca total de diàleg que no ha permès cap tipus de participació en la gestió municipal.

A qui creus que vota el poble en unes eleccions municipals?

Naturalment vota les persones que integren les candidatures. El partit que representen no és l'aspecte primordial, com ho pot ser en unes eleccions generals.

Què esperau d'aquestes eleccions?

Aconseguir una majoria que ens permeti dur endavant el nostre programa de treball.

Voldries dir qualche cosa més?

Agrair a la revista Pòrtula l'oportunitat d'expressar les nostres idees i oferir-vos tota la nostra col·laboració.

Ara contesta amb una paraula i aviat, casi sense pensar:

Una pel·lícula: "Siete novias para siete hermanos"

Un País: España

Un llibre: "Geografía española"

Quin lleigeixes ara? La Colmena

Un esport: Futbol

Un equip: Sporting Sant Marçal

Una personalitat: Juan Carlos Rey de España

Una flor: El Clavell

Un color: El Vermell

Una cultura: La Mediterrània

Un problema a Marratxí: Sanitat deficient

Una mar: Mediterrània

Un escriptor: Camilo José Cela

Quina música t'agrada: Melòdica

Un diari de les Illes: Diari de Mallorca

Un altre diari: El Día

Quins lleigeixes cada dia: Els quatre regionals

Una cançó: "La leyenda del beso"

Un cantant: José Luis Perales

Una cantant: Amaya

Un defecte que odies: La hipocresia

Una qualitat: La sinceritat

20(110) Amb una paraula; política igual a: Honradesa
 Un instrument musical: piano
 Un músic: Chopin
 Un poeta: Gustavo A. Bécquer
 Una professió que no sia la teva: Decorador
 Una revista: Tiempo

Maig 1987

GUILLEM VIDAL
CAP DE LLISTA PER
UNIO MALLORQUINA

"Alguien voló sobre el nido del cuco".

Nom: Guillem Vidal i Bibiloni
 Edat: Quaranta-cinc anys
 Estat: Casat amb Francesca Vich Oliver, de Pòrtol
 Fills: Dues nines
 Professi6: Industrial i comerciant
 Lloc de treball: Al magatzem de Ceràmiques Vidal i materials de construcció
 Aficions: Futbol i atletisme
 Beu?: Mai
 Fuma?: Sí
 Lloc de naixement: Pòrtol
 Lloc de residència: Pòrtol, al carrer Major
 Esports que practica: Caminar
 Caràcter: Lliberal, tímid, respectuós amb els demés

Estudià de petit a l'escola pública de Pòrtol per passar després als Teatins i a l'Institut de Ciutat. Té estudis de Peritatge Industrial que realitzà a Vilanova i la Geltrú. De tots és coneguda la seva dedicació a la pràctica del futbol. Fins no fa molts d'anys era jugador actiu del C.D. Marratxí i del C.D. Pòrtol, però també de jove es dedicà a l'atletisme, corria les joies a les festes patronals dels pobles, fou campió dels 400 m. i subcampió de Cross.

El seu historial polític començà fa setze anys quan el Governador Civil el designà batle de Marratxí. Una vegada que fou restablerta la democràcia a l'Estat Espanyol ha estat refrendat en el càrrec en les dues eleccions que hi ha hagut. És també secretari general d'Unió Mallorquina i va de tercer amb aquest partit a les eleccions al Parlament autonòmic. Es presentà a les darreres eleccions generals com a candidat al Parlament per Unió Mallorquina en coalició amb el Partit Reformista Democràtic.

Setze anys, és que t'agrada ser batle, Guillem?

Ser batle t'imposa unes condicions: Renunciar a l'entorn familiar i dedicar-te a lo que a un nadiu del poble més el pot honrar, que és sa representació dels seus veïnats.

No creus que fa massa anys que ets batle i que el poble de Marratxí ja està cansat de tenir el mateix?

Ara que hi haurà eleccions és el moment oportú de dir si és vera que el poble està cansat o confia en sa meua persona i s'equip que jo duré endavant.

Aquest poble diu que estàs aferrat al càrrec

Jo no crec que el poble digui això, sinó que són alguns col·lectius que per ventura assenyalen aquesta qüestió. Però jo crec que el poble de Marratxí a ses darreres eleccions ha demostrat confiança en sa meua persona i ses persones que han estat amb mi. Per lo tant, he de fer cas al 52'69 per cent dels votants de ses passades eleccions municipals que posaren sa seva confiança en nosaltres.

Diuen que t'aprofites del càrrec

Es la demagògia política davant una persona que durant tants d'anys ha ocupat sa batlia del nostre terme. Per sa meua part entenc perfectament el missatge d'aquesta acusació, per on vénen els tirs, i deman als qui això diuen que pública i judicialment ho demostrin, si és que existeix aquesta qüestió.

Que t'has enriquit mitjançant el càrrec públic de batle

Contestaria lo mateix que he dit abans, però vull dir més. Aquests darrers anys hi ha hagut una oposició de distints partits polítics que actualment se presenten altra vegada a les eleccions i, si és vera tal afirmació, aquests senyors no han estat coherents ni tan sols s'han servit de la seva obligació de demostrar aquestes irregularitats. Per descomptat, estic disposat davant aquests senyors i el poble de Marratxí a que demostrin aquesta afirmació, perquè hi ha organismes i entitats per poder dur a terme tal acusació. Vull afegir que, igualment que els altres regidors, he tengut com a batle de Marratxí una paga que avui és de cinquanta mil pessetes, i que els altres anys era molt menys. I que d'allà on jo pugui haver-me fet un patrimoni i alimentar sa meua família ha sortit del meu treball i del treball de la meua família.

Que has afavorit els teus més que els altres

Jo he tengut sempre un lema, i això ho sap bé el poble de Marratxí, que el sol neix per tothom. No he anat a fiscalitzar ningú mai, perquè no va amb so meu caràcter, i sempre he procurat que l'Ajuntament no tengués cap tipus d'amiguisme ni capelletes.

No creus que la política és una manera d'obrir-te camí, de dur a terme unes ambicions personals?

Crec que sa política te crea unes grans amistats igualment que enemistats, però per damunt totes ses petites coses que a vegades la gent no acaba d'entendre, hi ha lo que la teua consciència te diu, lo que tu has donat de tu mateix de cap al poble allà on vares néixer.

Amb una retxa, què és per a tu la política?
Per a mi és un servici.

Quines qualitats ha de tenir un batle?

Un batle ha de saber escoltar. Ha de dir que sí a lo que és sí i no a lo que és no, i donar-li s'explicació corresponent. S'ha de preocupar del seu poble i ha d'intentar que els interessos dels veïnats estiguin ben defensats.

Per què per Unió Mallorca, Guillem?

A les primeres eleccions democràtiques me vaig presentar per un grup independent, i quan va néixer l'opció d'un partit regionalista i autonomista vaig ésser amb altres companys fundador del partit Unió Mallorca, perquè crec que per lo que respecta a Marratxí i a Mallorca i a sa meua manera de pensar no podem estar subjectes al centralisme de Madrid, a una opció que des d'allà ens digui com, quan i de quina manera hem de gestionar els interessos del nostre terme.

Es nacionalista Unió Mallorca?

Jo crec que tot partit polític té sempre diferents col·lectius a dins sa seva estructura, regionalistes, autonomistes, i diria també que sa part jove d'Unió Mallorca és qui du dins la sang la flama del nacionalisme. Jo entenc que a partir de la Constitució l'estat espanyol quedà vertebrat en comunitats autònomes, per lo qual hi ha d'haver una transformació del poble, en aquest sentit, que per ventura estava acostumat a ser sucursalista del poder central. Jo crec que Unió Mallorca ha entès la necessitat social d'autonomia d'aquest poble, i que el nostre projecte ens pugui dur de cap al nacionalisme serà quan la mateixa societat ho demani. En aquest aspecte concret se me pot atacar perquè estic dins un partit regionalista havent estat batle en el règim passat. Vull dir que sa meua aportació en un moment determinat va ser perquè sa transició política se pogués fer amb els termes amb què es dugué a efecte, com altres moltes persones amb més importància que jo varen jugar un paper des de la seva petita o gran gestió de cap a la democràcia sense sang ni lluita.

Estàs satisfet de la gestió de l'actual consistori?

Com a primer responsable seria molt fàcil dir que sí, però com a persona de gestió sempre trobes coses que haguessis pogut fer i que per diverses circumstàncies no s'han pogut realitzar. Et puc dir que estam contents d'haver duit a terme la Fira del Fang, la construcció dels dos col·legis públics a Pòrtol i al Pont d'Inca Nou, haver dotat a tots els nuclis de població dels serveis primordials d'aigua, llum, asfaltat, l'aprovació del casal de cultura a l'anti-escorxador, la unitat sanitària també ha estat aprovada al darrer ple de l'Ajuntament.

Què vos agradaria haver fet i no heu fet? 210

Un centre de B.U.P. Ja l'hem sol·licitat al Ministeri d'Educació. I millorar l'assistència sanitària. Vull dir que l'Ajuntament ha fet en aquest aspecte el que ha pogut i esperam resoldre en un futur ben pròxim amb la unitat sanitària i altres mesures necessàries. Hi ha molts d'altres problemes a resoldre que són els que presentam al programa electoral, més tots els problemes de les competències que nos dóna sa llei d'Administració local, a més dels que puguin sortir dels nostros ciutadans, perquè aquesta és s'obligació de qualsevol persona responsable dins una corporació local.

I de l'Urbanisme, què en direm?

El problema de l'urbanisme a Marratxí ve entroncat amb la situació geogràfica del municipi per ser veïnats de Ciutat. Es la mateixa problemàtica que tenen altres municipis dels voltants de Palma. També és un problema de sòl urbà, perquè la societat ha tengut aquests darrers anys la necessitat de sortir de la Ciutat, i sa responsabilitat dels organismes públics no ha estat suficientment capacitada per poder resoldre la demanda de solars urbanitzables. L'Ajuntament de Marratxí ha estat l'únic municipi que ha duit endavant la disciplina urbanística dins ses seves competències, per això ha enviat a l'organisme de disciplina urbanística més de dos-cents expedients d'infraccions urbanístiques.

Què esperau d'aquestes eleccions?

Crec que tendran el sentit de la confiança que el poble vulgui donar a les candidatures que se presenten.

Vols dir qualche cosa més?

Jo demanaria al poble de Marratxí que fos conscient de què ses eleccions municipals tenen que veure amb el seu mode de convivència dins els seus pobles, i això du a anar a votar i triar sa candidatura que per a ells pugui defensar millor el seu model de convivència i el seu futur.

Ara respon aviat, casi sense pensar:

Una pel·lícula: "Alguien voló sobre el nido del cuco"

Un País: Mallorca

Un llibre: El Quijote

Quin lleigeixes ara: "El Perfume"

Un esport: Atletisme

Un equip: Marratxí

Una personalitat: El Rei

Una flor: Una Rosa

Un color: El Verd

Una cultura: L'Occidental

Un problema a Marratxí: Falta de convivència entre els nuclis de població

Una mar: Mediterrània

Un escriptor: Cervantes

Quina música t'agrada: La mallorquina

Un diari de les Illes: Diario de Mallorca

Un altre diari: El País

Quins lleigeixes cada dia? Ultima Hora, Diario de Mallorca, el Día, Baleares, El País i ABC

Una cançó: La Balanguera

Un cantant: Serrat

Una cantant: M^a del Mar Bonet

Un defecte: L'enveja

Una qualitat: La senzillesa

Només amb una paraula, política igual a: Servici

Un instrument musical: Piano

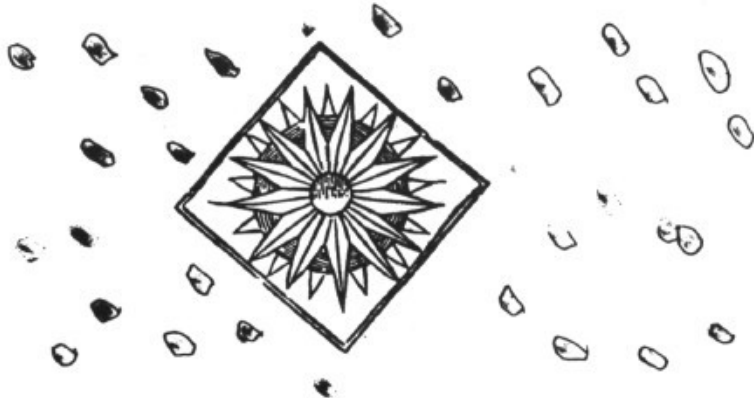
Un poeta: Costa i Llobera

Una professió que no sigui la teua: Camioner de llargues rutes

Una revista: Tiempo

Un músic: Chopin

Maig del 1987

"Novecento".

Nom: Martí Serra i Mas
Edat: Quaranta pelats
Estat: Casat, amb Catalina Creus Amengual de Pòrtol
Fills: Una nina i dos nins
Professió: Metge, especialitat cardiorespiratori. Exerceix a l'hospital Joan March (Caubet) i té consulta a Ciutat
Aficions: Lectura i esport, concretament futbol i tenis
Esports que practica: Tenis i futbol
Beu? Normalment no. Una copa amb els amics de tant en tant
Fuma? Mai
Caràcter: Tímid, introvertit, molt actiu, de molta voluntat
Lloc de naixement: Son Ferriol.

De petit anà a escola amb les monges Agustines del Pla de na Tesa i la seva infància transcorre entre aquest poble i la possessió de Son Roca. Els anys d'adolescència i primers de joventut estudia al Seminari Diocesà, el que diu "era un dels pocs centres on no hi calà el franquisme i on es conrà tot lo relacionat amb la nostra cultura i la nostra llengua. L'educació que allà vaig rebre fou en termes generals molt positiva sobre tot pel seu humanisme, i en aquells anys fou una avançada cultural a les Illes".

Passa les vacances al Pla de na Tesa i sobre tot els estius -"era un pagès de Ciutat"- té l'oportunitat de conèixer el treball del camp. Estudia medicina a Barcelona i Saragossa. Quan acaba la carrera exerceix al Molinar per breu temps i torna a Barcelona, a l'hospital de Sant Pau, per fer l'especialitat, obre consulta a Palma i dirigeix l'hospital de Caubet durant dos anys i tres mesos. Amb aquest temps de gestió l'hospital deixa de ser un hospici per convertir-se en un centre de salut modern.

Lloc de residència: Pòrtol, al carrer Roma-guera.

T'has dedicat a la política anteriorment?

No. Sempre m'ha interessat, però fins ara no m'hi havia dedicat ni encara ara estic afiliat a cap partit.

Com és que ara t'hi vols dedicar i perquè et presentes a batle de Marratxí?

Perquè tenc l'obligació de servir al poble. Pens que he tengut una formació i que de qualche manera ha de repercutir en benefici dels demés. Com a metge estic avesat a tractar les persones i a lluitar per la seva salut, ara bé, hi ha molts d'altres factors a més de la salut que contribueixen al benestar de tothom, com per exemple la cultura, tenir una vida pròpia, un treball segur... Com a metge puc curar la gent de les malalties, i des de l'Ajuntament me podria acostar més a tots aquests altres problemes que ben resolts faran que el poble es senti millor. Es l'estimació de cap al poble de Marratxí i un esperit sincer de servici lo que em mou a presentar-me per batle del nostre municipi.

Per què et presentes pel PSOE, però independent?

Me present com independent perquè m'agrada mantenir sa meua manera de pensar, ser lliure i poder sempre expressar sa meua opinió, no estar fermat a unes directrius. Per això no estic afiliat a cap partit. Vaig pel PSOE perquè pens que és un partit amb medis i personal adequats per dur a bon fi els ideals de benestar social, educació, cultura, bona gestió dels recursos municipals, etc. problemes tots ells que intentaríem resoldre des de la tasca de cada dia.

Creus que la teua professió de metge, que ara t'ocupa moltes hores, et permetrà dur a terme les funcions de batle?

Es tracta de prioritzar. Som una persona molt activa, i crec que estic capacitat per a fer molta de feina. Me va bé estar en marxa. Si surt elegit, lo prioritari serà la tasca de l'Ajuntament i deixaria part de la feina que ara faig. Els dematins, a l'Ajuntament.

Quines qualitats creus que ha de tenir un batle?

Només te'n diré una: Ha de fer molta de feina cada dia fins al final.

A qui creus que vota el poble en unes eleccions municipals?

La persona i l'equip que l'envolta. El partit és menys important.

En una retxa, què és per a tu la política?

Un servici. Lluitar cada dia per dur a bon terme uns ideals, perquè es facin realitat la llibertat, el benestar, la vida...

No és la política una manera d'obrir-te camí, d'aconseguir unes ambicions personals?

Per a mi no ho és, i torn reafirmar el que he dit abans sobre els ideals. En el meu cas hauré de renunciar a unes ambicions personals i professionals per dedicar-me al poble de Marratxí.

Quins dels problemes que té el municipi trobes que han de menester una actuació immediata?

Assistència mèdico-sanitària

Educació i cultura, deport i joventut, creació d'àrees deportives a tots els nuclis i centres de reunió.

Assistència social i centres per als nostres padrins

Comunicacions

Vigilància i seguretat ciutadana

I com ho arreglarem a tot això?

Tot això es pot fer sense incrementar els impostos municipals. Es tracta d'emprar bé els recursos propis de l'Ajuntament, recursos humans, tècnics i econòmics, i de prioritzar les inversions segons les necessitats més importants. S'ha d'acudir al Consell Insular, al Govern de la Comunitat Autònoma, al Govern Central i altres institucions tantes vegades com faci falta a fi d'obtenir els medis econòmics necessaris per infraestructura, instal·lacions, etc. tenint en compte que el poble paga impostos al municipi, però també a l'Estat. El batle ha de defensar els interessos del poble i s'ha de moure davant les altres institucions per a dotar dels serveis necessaris al seu poble amb el mínim d'esforç econòmic. Per altra part, la gestió econòmica ha de ser transparent, el poble ha de saber en tot moment què es fa dels seus diners.

Què trobes de la gestió de l'actual Consistori?

Creim que aquest darrer Consistori ha esgotat totes les seves possibilitats i són molt poques les coses que han fet. El batle s'ha preocupat més de la seva promoció política que de la vida pública del municipi.

Quina ha estat l'oposició del PSOE?

Ha pogut fer molt poc. Es carretó de la majoria municipal cuidava d'esclafar qualsevol iniciativa, fins i tot algunes d'aquestes iniciatives les se varen fer seves. De totes totes lluitarem per una millor infraestructura a Ca's Capità quan el problema de Carma, per una millor assistència sanitària, etc.

Què més voldries dir que no t'hagi demanat?

Que seré el batle de tots els marratxiners, cas d'esser elegit, tractant per igual tots els nuclis de població.

Què esperes d'aquestes eleccions?

Guanyar per majoria per poder fer feina per al poble.

Ara, Martí, unes preguntes curtes perquè els electors puguin conèixer millor la teva personalitat. Aviat, i pots no contestar:

Una pel·lícula: Novecento
Un país: Holanda
Un llibre: Cien Años de Soledad, de Gabriel García Márquez
Quin llegeixes ara?: El revés de la trama, Graham Greene
Un esport: Futbol
Un equip: Els Benjamins del Sant Marçal
Una personalitat: Tierno Galván
Una flor: La Rosa
Un color: El Blau
Una cultura: La Talaiòtica
Un problema a Marratxí: Assistència sanitària
Una Mar: Mediterrània
Un escriptor: Blasco Ibáñez
Un poeta: García Lorca
Quina música t'agrada: Folk
Un diari de les Illes: El Diario de Mallorca
Un altre diari: El País
Una revista: Cambio 16
Quins diaris llegeixes cada dia: Els quatre d'aquí i El País
Una cançó: El comte i la pastora (romanç)
Un cantant: Raimon
Una cantant: M^a del Mar Bonet
Un defecte que odies: La hipocresia
Una qualitat: l'honestedat
Un instrument musical: Piano
Un músic: Falla
Una professió que no sia la teva: Pagès. També tot lo referent a gestió. Ara estudi ciències econòmiques.
Només amb una paraula, política igual a: Servici.

Pòrtol, 6 de maig del 1987

PÒRTOL
Institut d'Informació i Promoció Cultural de Marratxí
nim.

GUILLEM JUAN
CAP DE LLISTA PER
ESQUERRA UNIDA

"octubre".

Nom: Guillem Juan i Mas
Edat: Cinquanta-quatre anys
Estat: Casat, amb Rosa Piña Miró, de Sa Cabaneta
Fills: Dues nines i un nin
Professió: Empleat de banca
Lloc de treball: Banc Hispano Americano
Aficions: Fotografia i conrar l'hortet
Beu? No
Fuma? No
Lloc de naixement: Sa Cabaneta
Lloc de residència: Sa Cabaneta, al carrer Gral Goded
Esports que practica: Regar, cavar, conrar la terra
Caràcter: Tranquil

Anà a l'escola de petit a Sa Cabaneta on hi feu l'ensenyament primari. El seu ofici fou de el de sabater, que aprengué de son pare. Treballà durant deu anys a intendència d'Aviació i l'any 64 entrà al Banc Hispano Americano. Practica la fotografia com afició i com a professió als moments lliures. Es un homo que pogué estudiar poc, però ha llegit molt. Cal assenyalar que el seu pare fou regidor de Marratxí el temps de la República i va ser també secretari de la Cooperativa de Consum "La Aurora", que hi havia en Es Villanet.

Des de sempre ha tengut les idees clares quant a política. El seu partit de tota la vida ha estat comunista, i com a tal és conegut. Fou elegit regidor a les primeres eleccions democràtiques. A les darres es presentà, però no fou elegit. A més de dedicar-se a activitats sindicals, ha estat i és el secretari polític del seu partit a Marratxí. Es delegat de CC.OO. d'empleats de Banca.

Què pot aportar un partit comunista a Marratxí?

Primer de tot vull precisar que Esquerra Unida és una coalició de partits i persones independents. Com a partit hi pertanyen el PASOC, Federació Progressista, PCE-PCIB i el PCPE (Partit Comunista dels Pobles d'Espanya), que és al que jo pertany. El president és Ignacio Gallego i el secretari és Juan Ramos.

Quant a la pregunta crec que, integrats dins Esquerra Unida, hi ha moltes idees de tots els grups per dur a l'Ajuntament. Per altra part, només podem fer oposició i col·laborar, si cal, amb les altres forces d'esquerra.

Quines qualitats creus que ha de tenir un batle a Marratxí?

Honestedat, per damunt tot. L'administració ha de ser honesta. Ha d'estar completament lligat i contactar constantment amb el seu poble, no només acudir als plens i a les permanents.

No creus que la política és una manera d'obrir-te camí, de dur a terme unes ambicions personals?

Crec que és així en els règims capitalistes. No saltres creim que la política és un sacrifici i una manera de servir al poble.

En una retxa, què és per a tu la política?

Es lo que he dit anteriorment. Es una manera de servir al poble.

Quins problemes veus amb més necessitat d'envestir en el nostre poble?

En primeríssim lloc, l'urbanisme. Tenim un desgavell urbanístic.

Assistència sanitària.

Transport públic. De qualche manera s'haurien d'enllaçar els nuclis de població.

Locals d'oci. Centres per als vells, centres per als joves.

Fomentar la cultura en tots els aspectes: teatre, cinema, biblioteques...

Un col·legi de BUP

Conservació del medi ambient i dels edificis i monuments d'interès històric.

Reforma a fons de la hisenda municipal. Que tohom pagui perquè tots paguem menys.

Més transparència fiscal.

Més atenció al públic quan va a gestionar un problema a l'Ajuntament.

Què ha fet el consistori actual per a resoldre aquests problemes? Què trobes de la gestió municipal d'aquests darrers quatre anys?

La majoria municipal ha gestionat simplement a la seva manera uns pressuposts de l'Ajuntament, ho manegen com si fos una societat anònima, un negoci qualsevol. Una vegada esgotat el pressupost ordinari ja queda poca cosa per a poder fer. Ha de ser a força de pressuposts extraordinaris que se podran envestir altres obres més importants que pagar les despeses generals i les de personal. Es tracta de cercar totes les ajudes i subvencions possibles, i no d'incrementar els impostos. Fins i tot no s'han emprat a temps algunes subvencions que hi havia disponibles. Som conscients que totes aquestes coses no es poden arreglar en un tres-i-no-res, però és necessari moure's una mica bastant més.

Quins objectius teniu aquestes eleccions?

El qui se presenta sempre espera treure qualche cosa. Esperam treure dos regidors al manco.

Quin ha estat el paper de l'oposició? I en concret, el paper del teu grup?

L'oposició, de res o poca cosa. Pràcticament no n'hi ha haguda. Nosaltres hem fet lo que hem pogut. Hem publicat bolletins i hem denunciat algunes coses. Des de fora de l'Ajuntament no se poden fer tantes coses com de dedins.

Qui creus que vota el poble en unes eleccions municipals?

Crec que sa gent vota sa persona, però crec que ja seria hora de que el poble no se fixàs tant en la persona i més en el programa polític de cada partit.

Vols dir qualque cosa més?

Si es poble vol un canvi dins l'Ajuntament de Marratxí, que voti Esquerra Unida, que segur que farem el possible per a canviar moltes de coses, pensant més en defensar els interessos del poble i de les classes treballadores.

Ara contesta aviat, sense pensar:

Una pel·lícula: Octubre
 Un País: La Unió Soviètica
 Un Llibre: El Capital
 Quin llegeixes ara: "Fundamentos de la doctrina marxista leninista"
 Un esport: Futbol
 Un equip: Atlético Bilbao
 Una personalitat: Pablo Neruda
 Una flor: El Clavell
 Un color: El Vermell
 Una cultura: La Popular
 Un problema a Marratxí: Cultural
 Una mar: Mediterrània
 Un escriptor: Cervantes
 Quina música t'agrada: Simfònica
 Un diari de les Illes: Amb reserves, Última Hora
 Un altre diari: Nuevo Rumbo
 Quins llegeixes cada dia: Última Hora i Diario de Mallorca
 Una cançó: No serem moguts
 Un cantant: Víctor Manuel
 Una cantant: Ana Belén
 Un defecte: La manca de solidaritat
 Una qualitat: Defensar la pau
 Amb una paraula, política igual a: Sacrifici
 Un instrument musical: Saxofon
 Un músic: Riego
 Un poeta: Miguel Hernández
 Una revista: Nostra paraula
 Una professió que no sia la teva: Fotògraf

Maig del 1987

Informatiu Cultural de Marratxí
OPORTUNITAT
 1987

**JESUS RAMIREZ,
CAP DE LLISTA PEL
PARTIT SOCIALISTA DE MALLORCA
ESQUERRA NACIONALISTA**

"Solo ante el peligro".

Nom: Jesús Ramírez i Vadell
Edat: Trenta-un anys
Fills: Una filla
Professió: Professor d'E.G.B.
Lloc de treball: Escola pública d'E.G.B. Verge de Loreto a Son Rullan
Beu? De vegades, poc
Fuma? No
Aficions: Pescar, escacs, excursionisme
Lloc de naixement: Pollença
Lloc de residència: Es Pont d'Inca, al carrer de Sa Cabana
Esports que practica: Futbito, footing, ping-pong
Caràcter: Inquiet. M'agrada relacionar-me amb la gent

De molt petit anà a viure al Vivero, i des de fa ja dotze anys resideix en Es Pont d'Inca. Estudia E.G.B. Ara estudia Dret, fa quart.

Es militant del Partit Socialista de Mallorca Esquerra Nacionalista des de fa vuit anys, i ha mantingut relacions no estables amb altres grups d'esquerra. En el setanta-nou es presentà com independent en les llistes del Partit Comunista a les eleccions municipals. En el vuitanta-tres ho feu en les llistes del Partit Socialista de Mallorca.

Per què pel PSM, Jesús?

El PSM dóna una resposta als meus esquemes mentals i intel·lectuals com ideologia política per dur a terme una opció real d'interessos socials i nacionals.

Quins objectius es proposa el PSM a Marratxí en aquestes eleccions?

Uns objectius realistes amb sa nostra presència al municipi. En el vuitanta-tres començarem sa nostra rodadura política a Marratxí. En aquestes eleccions cercam una continuïtat amb modificació qualitativa, és a dir, obtenir presència a l'Ajuntament. Pensam que podem ser una forma frontissa que decanti sa relació de forces a l'Ajuntament. Així podríem exigir un programa de govern adaptat a les nostres idees.

Es conscient el PSM de què és un partit minoritari?

En som conscients, però la situació política actual amb el centralisme i la política antisocial dels partits governants ha de decantar el vot popular de cara a partits que defensin una política més d'aquí i de solució dels problemes dels grups socials més perjudicats.

A qui creus que vota el poble en unes eleccions municipals?

Influeixen el partit i la persona. Els dos factors són determinants en un cinquanta per cent. A unes generals el partit és més determinant. No hi ha que oblidar que la quantitat de milions que es gasten els partits centralistes en publicitat i campanyes electorals incideix en què moltes persones amb una consciència política pobra es decantin per opcions polítiques que moltes de vegades tenen només diferències mínimes d'altres. Es produeix una certa alienació. A nivell local certes persones poden influir molt per la seva integritat moral, popularitat i també per altres actuacions menys ètiques...

Quines qualitats ha de tenir un batle?

Ha de tenir un projecte clar de gestió dels recursos econòmics. Saber mantenir un contacte permanent amb ses persones i les agrupacions socials per conèixer les distintes problemàtiques i dins lo possible solucionar-les. El municipi és un cos viu que creix, per això s'ha de tenir un projecte de futur del terme a fi de poder fer el possible per a conservar una certa estructura coherent dels seus elements: espais verds, zones agrícoles, rústiques, urbanes, etc.

Problemes que té el municipi de Marratxí

Urbanisme.- Es irracional. S'hauria de reestructurar el pla d'urbanisme. Sabem que sobre el paper el pla d'urbanisme té aspectes positius. De lo que se tracta és de la seva aplicació i interpretació. S'han d'exigir estrictament les infraestructures i els serveis socials a les urbanitzacions, un estil de construcció en consonància amb les nostres tradicions i paisatge. El creixement urbà s'ha de limitar entorn dels nuclis de població.

Normalització lingüística.- Normalització de tots els impressos, canvi de nom dels carrers, classes de català per a adults.

Dotacions escolars deficientes.- Falten biblioteques, material esportiu, instal·lacions deportives, més material a les escoles.

Millora de l'assistència sanitària.- Al manco hi ha d'haver un servei d'urgències a Pòrtol-Sa Cabaneta i un altre al Pont d'Inca-Pla de na Tesa. Donada l'estructura dispersa del terme hi ha d'haver servei de consulta de metges als quatre nuclis i diaris.

Caos circulatori a segons quins punts i hores, enllumenat públic, recollida de fems, vigilància poca (escassa).

Què trobes de la gestió de l'actual consistori?

La qualificació global ha de ser negativa. Els problemes que he anomenat abans són en gran part responsabilitat dels qui durant tants d'anys han governat el municipi. Respecte als nuclis de Sa Cabana i del Pont d'Inca Nou l'actuació i presència dels serveis de l'Ajuntament són mínimes. Sembla que vivim a Ciutat.

Què esperes d'aquestes eleccions?

Presència a l'Ajuntament per poder definir un canvi qualitatiu amb el fi d'intentar resoldre la problemàtica del terme, que no és cosa de dos dies, però mirarem de millorar les coses segons les nostres possibilitats.

Què més vols dir?

Demana als marratxiners que abans de votar es plantejassin la situació real del municipi, de qualitat de vida, de les possibilitats que té el municipi, i que realment pensin si es podria millorar, si algú ho podria fer millor èticament per tal de canviar l'actual estat de coses. Hi ha elements que dóna es poder que utilitzats arbitràriament poden atreure la fidelitat del vot. Pensam que a lo que s'ha d'aspirar és a una actuació política i administrativa a on han de prioritzar els interessos públics i els dels ciutadans com a cos social.

Contesta depressa, només amb una paraula:

Una pel·lícula: "Sólo ante el peligro"
 Un País: Finlàndia
 Un llibre: 1984, de George Orwell
 Quin llegeixes ara?: Sistema de Derecho Civil, de Dfex Picazo
 Un esport: Vol sense motor
 Un equip: El Barça
 Una personalitat: Charlie Chaplin
 Una flor: La Rosa
 Un color: El Blau
 Una cultura: La Catalana
 Un problema a Marratxí: Urbanisme
 Una Mar: Mediterrània
 Un escriptor: Sartre
 La música que t'agrada: Jazz i Rock
 Un diari de les Illes: Diario de Mallorca
 Un altre diari: El País
 Quins llegeixes cada dia: El País i Diario de Mallorca
 Una cançó: Na Catalina de Plaça
 Un cantant: Lluís Llach
 Una cantant: Janis Joplin
 Un defecte: Ser pesat
 Una qualitat: L'activitat
 Només amb una paraula, política igual a: Millorar
 Un instrument musical: Violí
 Un músic: Pau Casals
 Un poeta: Pablo Neruda
 Una professió que no sia la teva: Misser
 Una revista: Mundo científico

Abril del 1987

OPORTUNITAT
Informació Cultural de Marratxí, núm. 2

M. Llach

*Informatiu Cultural
de Marratxí.*

Número 60, maig del 1987.

COL.LABORADORS: F.J. Arce, Lluís Aspiroz, Guillem Bosch i Roca, Xisco Busquets, Jordi Cloquell, Comissió de glosadors de Pòrtol, Rafel Crespi, Colau Dols, Pere Estelrich i Massutí, Miquel Àngel Font, Francesca Llabrés, Pau Lladó i Oliver, Guillem Massot i Muntaner, Mateu, Miquel Mut i Sureda, Pere Gil, Damià Quetglas i Bergas, Antoni Roca i Jerez, Ramon Rosselló, Vicenç Sastre i Arrom, Rafel Roig, Cristòfor Tries i Serra, Antoni Vaquer i Ramis, Gabriel A. Vich i Martorell.

CORRESPONSALS DEL TERME: Marita Lladó, Joana Mª Matas i Alomar.

CONSELL DE REDACCIÓ: Pere Amengual i Bestard, Miquel Bosch i Auba, Antoni Canyelles i Oliver, Biel Massot i Muntaner.

Imprès a "Apòstol y Civilizador" (Petra) D.L.: PM 529/81

Excursions

LA TRAPA

La Trapa és una excursió curta però molt maca, tant pel seu paisatge com per l'abundant i verda vegetació. La Trapa és un antic convent de monjos. Aquests monjos varen ser expulsats de França i vengueren a Mallorca l'any 1810, on fundaren aquest convent anomenat La Trapa. Li posaren aquest nom perquè aquests monjos descendien de Normandia, d'una ermita anomenada "Forêt du Trape"; aquests trapers eren vegetarians.

Val la pena fer aquesta excursió sols per veure la feina que feren aquest homes. Veurem uns marjades meravelloses amb uns túnels que van de marjada en marjada i servien per replegar les algues suades que era l'única aigua que servia per tot aquell contorn.

L'itinerari el començarem en haver passat Sant Telm. A la dreta veurem una explanada com si fos una plaça, a l'enfront veurem un camí sense asfaltar que s'enfonya per dins un pinar. El seguirem i a uns dos Km. amunt trobarem una casa que es diu Ca'n Tomauí; aquí acabà aquest camí i en direcció N. veurem un camí noi molt ben assenyalat que ens durà a la Trapa. El camí de tornada el farem pel mateix lloc però en esser ja bastant avall, ja de tornada, veurem un camí de carro que va a Cala en Basset. Val la pena visitar-la i més si és l'estiu i ens podem donar un bany. Després de tornada, a dalt del coll, veurem uns camins. Nosaltres seguirem en direcció a Sa Dragonera i aviat trobarem el camí que per la dreta ens durà a la torre de Sant Telm i, després, girant cap a l'esquerra ja sense cap problema arribarem a Sant Telm. També podem visitar l'antic oratori de Sant Telm (davant el Panteleu).

Horari aproximat: 3 hores.

JORDI CLOQUELL